

Časopis pro pěstování matematiky

Josef Matušů

Životní jubileum docenta Nováka

Časopis pro pěstování matematiky, Vol. 113 (1988), No. 1, 98--100

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/118326>

Terms of use:

© Institute of Mathematics AS CR, 1988

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

ŽIVOTNÍ JUBILEUM DOCENTA NOVÁKA

JOSEF MATUŠŮ, Praha

Dne 6. března 1987 se dožil šedesáti let doc. RNDr. Josef Novák, CSc., vedoucí pracoviště konstruktivní geometrie na katedře matematiky a konstruktivní geometrie strojní fakulty ČVUT v Praze. Narodil se ve Vídni, kde navštěvoval české školy až do jejich uzavření v roce 1941. Pak studoval externě a po osvobození maturoval na českém gymnáziu ve Vídni. Na podzim roku 1945 se s rodiči přestěhoval do Československa a začal studovat matematiku a deskriptivní geometrii na přírodovědecké fakultě University Karlovy v Praze.

Ještě před druhou státní zkouškou nastoupil v roce 1949 jako výpomocný asistent do ústavu deskriptivní geometrie tehdejší Vysoké školy strojního a elektrotechnického inženýrství v Praze. Po její reorganizaci pracoval na katedře matematiky a deskriptivní (nyní konstruktivní) geometrie strojní fakulty ČVUT, kde byl v roce 1954 ustanoven odborným asistentem. Po ukončení vědecké přípravy obhájil v roce 1967 kandidátskou disertační práci a v témže roce dosáhl hodnosti RNDr. na matematicko-

fyzikální fakultě UK. V roce 1983 byl jmenován a ustanoven docentem pro obor geometrie na strojní fakultě ČVUT. Od roku 1978 vede pracoviště konstruktivní geometrie.

Odborný zájem zaměřil doc. Novák na praktické aplikace geometrie, zejména ve strojírenství. Na počátku své odborné činnosti se věnoval kinematické geometrii ve spojení s teorií ozubení a s konstrukcí speciálních křivek a ploch (viz práce [1] až [3]). Do této oblasti spadá i téma jeho kandidátské disertační práce o dvojrotačních křivkách a plochách. Odborná orientace v dalším období byla předznamenána nástupem výpočetní techniky. Zabýval se aplikacemi počítačové grafiky, počítačovou geometrií ([5]–[7], [10], [13]) a problematikou interpolačních metod, která vyplynula z úkolů technické praxe. Na řešení této problematiky jsme spolupracovali ([8], [9], [12], [18], [19]) a výsledky podporované výpočetní technikou se uplatnily v automobilovém průmyslu, kartografii a architektuře. Ke kinematice se opět vrátil jako spoluautor knihy [11], která vyšla i v anglickém překladu [17].

V posledních letech se jubilant zabývá geometrickou problematikou v konstruování pomocí počítače (CAD) ([14], [16]). Zvláště je nutno ocenit jeho významný podíl na zavedení výuky počítačové grafiky na našich strojních fakultách.

O své práci referoval na četných konferencích a působil v několika přípravných výborech mezinárodních konferencí u nás i v zahraničí. Absolvoval rovněž řadu zahraničních dlouhodobých stáží, přednáškových a konsultačních pobytů.

Jubilantovi přeji jménem všech spolupracovníků a četných přátel, aby v dobrém zdraví nadále šířil svůj životní optimismus a úsměvnou pohodu a setrval v pevném úsilí o rozvoj svého oboru.

SEZNAM PRACÍ J. NOVÁKA

- [1] Jisté Cremonovy kvadratické transformace v rovině a jejich užití. *Matematicko-fyzikální časopis SAV*, 14 (1964), 4, str. 265–275.
- [2] Kvaterniony v kinematické geometrii. *Strojnícky časopis XVI* (1965), 4, str. 370–384.
- [3] Geometrické otázky v teorii globoidních šnekových soukolí. *Sborník — Nástroje a výroba ozubených kolies ČSVTS Košice 1967*, str. 91–103.
- [4] Einige Probleme der Computer-Graphik in der Darstellenden Geometrie (spoluautor *L. Drs*). *Wissenschaftliche Zeitschrift der Technischen Hochschule Otto v. Guericke, Magdeburg 17* (1973), 2, str. 187–191.
- [5] Počítačové kreslení a jeho využití ve strojním oboru. *Sborník — Výpočetní technika a její použití v oblasti řezných nástrojů, ČVTS, Brno 1973*, str. 105–117.
- [6] Některé možnosti užití počítačové grafiky v geometrii (spoluautor *L. Drs*). *Sborník — Počítačová grafika, ČVTS - FEL ČVUT, 1974*, str. VIII 1–8.
- [7] Využití počítačové grafiky ve strojírenské konstrukci (spoluautoři *L. Drs, Fr. Ježek*). *Sborník — Využitie výpočtovej techniky v strojárskom priemysle II, ČVTS, Žilina 1975*, str. 158–171.
- [8] Über ein Interpolationsproblem (spoluautor *J. Matušů*). *Aplikace matematiky 21*, (1976), 2, str. 92–96.

- [9] Die Idee der Lienhardschen Interpolationsmethode bei der Lösung eines Interpolationsproblems (spoluautor *J. Matušů*). *Aplikace matematiky* 21 (1976), 6, str. 433–443.
- [10] Počítačové řešení úloh z konstruktivní geometrie Sborník — Počítačová grafika '78, JČSMF, Bratislava 1978, str. 20–28.
- [11] Prostorová kinematika a Lieovy grupy (spoluautor *A. Karger*). SNTL 1978, Teoretická knižnice inženýra.
- [12] Über eine elementare Fläche (spoluautor *J. Matušů*). *Aplikace matematiky* 24 (1979), 2, str. 93–104.
- [13] Über Systeme zur automatischen Lösung geometrischer Konstruktionsaufgaben. Weiterbildungszentrum für Mathematische Kybernetik und Rechentechnik, TU Dresden, 48/81, str. 108–111.
- [14] Počítačová geometrie v CAD. Sborník — CAD 'ES 81 Automatizace projektování v elektrotechnice a strojírenství, Dům techniky Praha 1981.
- [15] Konstruktivní geometrie a počítačová grafika ve výchově a praxi strojního inženýra. *Acta Polytechnica* 7, 1982, str. 51–57.
- [16] Konstruktivní geometrie v CAD systému. Sborník — Geometrie v technice a umění, JČSMF 1985, str. 147–154.
- [17] Space Kinematics and Lie Groups (spoluautor *A. Karger*). Gordon & Breach Science Publishers New York, London, Paris, Montreux, Tokyo 1985.
- [18] Constructions of interpolation curves from given supporting elements (I) (spoluautor *J. Matušů*). *Aplikace matematiky* 30 (1985), 6, str. 435–452.
- [19] Constructions of interpolation curves from given supporting elements (II) (spoluautor *J. Matušů*). *Aplikace matematiky* 31 (1986), 2, str. 141–162.